

Justitiedepartementet
Kriminalpolitiska enheten
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.krim@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet SOU 2021:49 *Kommuner mot brott*

Dnr Ju2021/02425

Skolverket har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet SOU 2021:49
Kommuner mot brott.

Skolverket ser positivt på utredningens förslag om att kommunerna ges ett lagstadgat uppdrag att bidra till samhällets samlade brottsförebyggande arbete. Genom att kartlägga och analysera brottslighetens art, omfattning och orsaker förväntas kommunen tillsammans med andra myndigheter, organisationer och näringsliv arbeta mer effektivt och preventivt mot brott genom samfälliga och samordnade insatser. Utredningen har valt att föreslå en ny lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete som en kompletterande lag till befintlig lagstiftning. Ett möjligt tvivel inför den konstruktionen rör lagens verkningsgrad och hur stort utrymme det brottsförebyggande arbetet kommer att få i realiteten – i kommunal praxis – i jämförelse med nuvarande situation. En annan invändning rör kommunernas förutsättningar att bedriva ett likvärdigt och systematiskt brottsförebyggande arbete. Kommer mindre och ekonomiskt utsatta kommuner att klara det nya uppdraget via en generell höjning av anslaget i statsbudgeten för kommunalekonomisk utjämning (s. 238)?

Skolverket understryker vikten av att systematiska kartläggningar av förekomsten av brott samt därtill grundade riskbedömningar genomförs i all skolpliktig verksamhet, ett arbete där landets alla skolhuvudmän är helt centrala att ha med sig.

Skola och förskola ska utgöra en trygg och säker plats för kunskapsutveckling och omsorg. Personal förväntas att tidigt slå larm om de befår att barn och elever far illa eller om de utsätts för- eller utsätter andra för kränkningar, mobbing eller kriminalitet, vilket är skolans brottsförebyggande insats. Många elever upplever dock att skolan inte alltid är en trygg och säker miljö att vistas i. Brottsförebyggande rådets *Skolundersökningen om brott 2019*, visar att nästan hälften (48 procent) av eleverna i åk 9 varit utsatta för stöld, misshandel, hot, rån eller sexualbrott minst en gång under året och att brott såsom lindrig- men även

grov misshandel samt mobbning ofta sker i skolmiljön.¹ Då skolan – ofta skolans elevhälsa – möter utsatta elever är det viktigt att beakta att det i skolan finns kunskap och kännedom som kan ge en samlad bild av barn och ungas utsatthet för brott och vara till stöd i kommunens brottsförebyggande arbete. Det är därutöver av yttersta vikt att barn och unga görs delaktiga i kommuners brottsförebyggande arbete, såväl i planering, genomförande som uppföljning av insatser.

Skolverket ser därför behov av en tydligare koppling i den nya lagen om kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet till såväl fristående som kommunal skolverksamhet. Med vår vetskap om att en betydande andel elever blir utsatta för brott i skolan samt risk för att unga hamnar i brott, bör det finnas ett uttalat ansvar för det strategiska rådet och samordningsfunktionen att samverka med såväl fristående som kommunala skolföreträdare. Skolverket ser behov av att det brottsförebyggande arbetet integreras i befintlig förebyggande verksamhet, såsom tidiga och samordnade insatser (TSI), för barn och elever i risk för ogynnsam utveckling.

På Skolverkets vägnar

Kjell Hedwall
Avdelningschef

Timmy Larsson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har även Anders Duvkär, enhetschef, deltagit.

¹ Brå rapport 2020:11, [Skolundersökning om brott 2019. Rapport 2020:1 \(bra.se\)](#)